

Co je public history?

KAMIL ČINÁTL

V klubovně Městské knihovny v Písku se schází přes třicet lidí. Přišli zhlédnout dokumentární film *Projekt Babička* (režie Bálint Révész, 2017). Projekci organizuje místní dobrovolnice Kateřina Slabová z platformy „Promítej i ty!“, v jejímž rámci společnost Člověk v tísni zpřístupňuje divákům snímky z festivalu Jeden svět.¹ Jelikož se zabývám výzkumem kulturní paměti a historickým vzděláváním, mám po zhlédnutí filmu s diváky debatovat. Naprostá většina jich vydrží až do konce devadesátiminutového snímku, v němž mladí filmaři svedli dohromady své tři babičky a nechali je vzpomínat na druhou světovou válku, nacismus a holocaust. V dokumentu se setkaly Angličanka Zan, Němka Gudrun a maďarská Židovka Livia. Snímek není snadno stravitelný nejen kvůli experimentální formě (roztřesená kamera, estetika počítačových her, pomalé tempo vyprávění), ale též vlivem náročného tématu. Babičky s vnuky otevřeně hovoří o svých traumatech z minulosti, mladíci jim kladou velmi osobní a složité otázky. Občas cítím v publiku i pohoršení, pak silné emoce, místy úlevný smích.

Diváci, mezi nimiž převažují senioři a lidé středního věku, ale najde se také několik studentů, mají po skončení projekce chuť debatovat. Padají další a další otázky, do diskuse se postupně zapojují většina přítomných. Skupina se pozvolna rozchází a já s překvapením zjišťuji, že jsme více než hodinu hovořili o povaze paměti, kriticky reflektovali, jak vzpomínání funguje a jak se prostřednictvím sdílených představ o minulosti utváří

Plakát filmu *Projekt Babička* (*Granny Project*, režie Bálint Révész, 2017)

Foto: www.facebook.com/GrannyProject

národní identita. Díky filmu jsme probírali témata a problémy, o nichž se obtížně hovoří i s odborníky. A právě takhle může vypadat *public history*.

O co jde? Jednu z definic *public history* nalezneme například na webu americké National Council on Public History (NCPH), která byla založena již v roce 1979, aby podpořila historickou produkci vznikající mimo rámec historiografie i školního dějepisu. Podle ní popisuje *public history* různé způsoby, jak historie ve světě funguje, jak se užívá v každodenních souvislostech (*applied history*).² Věnovat se jí může široká škála zájemců od amatérských historiků přes filmaře, památkáře, sběratele až po různé dobrovolníky a občan-

ské aktivisty. *Public history* se zrodila z distance vůči škole a odbornictví. Podle NCPH tráví volný čas s historií často lidé, kteří nevzpomínají na školní dějepis zrovna s láskou. Přesto navštěvují muzea a památky, putují na bitevní pole, sledují televizní dokumenty, zkoumají rodinnou historii nebo pracují dobrovolně ve spolcích zabývajících se dějinami. Na úrovni metodologie zůstává *public history* ukotvena na poli historiografie, což dokládá i vědecký časopis *Public Historian*, který pod záštitou NCPH vychází již od konce 70. let. Hlavní rozdíl oproti tradiční historiografii však spočívá v důrazu na komunitní rozměr historie a na spolupráci a propojování různých přístupů k jejímu zpřítomňování ve veřejném prostoru. Koncept zahrnuje širokou škálu postupů spojených s produkcí různorodých obrazů minulosti: dějiny se filmují, sbírají a vystavují, naživo se přehrávají, diskutuje se o nich v rámci komunity, prodávají se, provádí se jimi, umísťují se do veřejného prostoru... *Public history* zohledňuje i praktiky konzumentů historie, začleňuje sběratele historických fotografií, milovníky reenactementu či living history, občanské aktivisty, návštěvníky památek, modeláře, fandý do historických filmů, znalce regionální historie a mnoho dalších. Jak vidno, *public history* je součástí celé řady aktivit, v nichž povětšinou nehraje hlavní roli – proto o ní nelze jednoduše mluvit jako o svébytném oboru nebo ji jednoznačně vymezit jako jeden z konceptů historiografie.

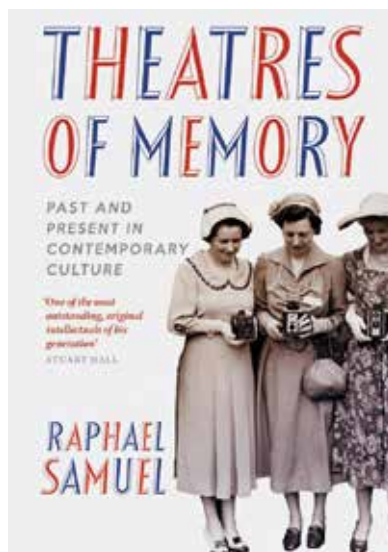
O povaze *public history* může leccos napovědět příběh jejího vzniku.

1 Viz <https://www.promitejity.cz/> (citováno k 29. 4. 2019).

2 Viz <https://ncph.org/what-is-public-history/about-the-field/> (citováno k 29. 4. 2019).

V USA lze totiž hovořit přímo o hnutí, které se dalo do pohybu v polovině sedmdesátých let v důsledku nárůstu nezaměstnanosti. Absolventi univerzit měli potíže sehnat práci v akademickém prostředí, a tak hledali příležitost i jinde. S podporou státu a soukromých firem vzniklo institucionální zázemí *public history* (NCPH a časopis *Public Historian*) a spolu s tím se začaly otevírat nové možnosti zaměstnání. Vůči propojení vlády, soukromého kapitálu a *public history* se však brzy vymezilo radikální hnutí, které v návaznosti na protesty proti válce ve Vietnamu odmítalo výklady minulosti legitimizující nadvládu bílých elit³ – *public history* tak získala v rámci radikálního hnutí silný politický náboj. Její zastánci odmítali nostalgické obrazy historie určené k pasivní konzumaci, snažili se ukázat dějiny kriticky a zapojit do procesu vytváření historických příběhů širší veřejnost, aby posílili občanskou angažovanost. V devadesátých letech se situace začala měnit, americká *public history* se pozvolna začleňovala do akademického prostředí, oslabovala svůj politický náboj a v souvislosti s nárůstem popkulturní historické produkce, zájmem o paměť a rozvojem digitálních technologií si začala osvojovat novou agendu. Ilustrativní je v tomto ohledu úspěšná práce historiků Roye Rosenzweiga a Davida Thelena *The Presence of the Past: Popular Uses of History in American Life* z roku 1998.⁴ Její vznik odrážel skutečnost, že vedle aktivního podílu na různorodých historických projektech v muzeu, památníku či místní komunitě vzrostl také zájem o akademický výzkum dějin ve veřejném prostoru – Rosenzweiga s Thelenem konkrétně zajímalo, jak Američané utvářejí sdílenou minulost a jak a k čemu ji v každodenním životě užívají.

Public history se prosadila i ve Velké Británii. Vznikala v rámci opozice vůči politice Margaret Thatcherové a vymezovala se také proti konzervativním postojům tamní historiografie. Klíčovou roli zde sehrálo hnutí History Workshop, které z levicových

V Evropě se výzkumem historické popkultury jako jeden z prvních zabýval britský historik Raphael Samuel

Foto: archiv autora

pozic kritizovalo elitářství akademických historiků a prosazovalo pohled na dějiny „zdola“. Expertní autoritu akademiků měla vyvážit síť participativních „historických dílen“, v nichž se výklad dějin utvářel na komunitní bázi, navíc s důrazem na užití historie pro interpretace politických konfliktů. Hnutí ovlivnilo i další evropské země včetně západního Německa – také tam vznikala síť workshopů, které podporovaly produkci „historie zdola“ a demokratizovaly přístup k historickému vědění. V roce 1976 založil britský marxistický historik

Raphael Samuel časopis *Radical History Workshop*, který dodnes vydává Univerzita v Oxfordu. I v britském případě tak můžeme sledovat postupné pronikání přístupů *public history* do akademického prostředí a pozvolný přesun její agendy od politického aktivismu k výzkumu sdílených představ o minulosti. Samuelova práce *Theatres of Memory: Past and Present in Contemporary Culture*⁵ z roku 1996 má v britském kontextu podobně iniciační roli v zájmu o paměť a populární představy o minulosti jako práce Rosenzweiga a Thelena v USA.

V českém prostředí zkušenost s hnutím „historických dílen“ a radikálně kritickou historií zdola nemáme. Mezi historiky i učiteli dějepisu navíc převládá skepsa ohledně toho, zda by „historicky nevzdělaní“ lidé měli a mohli participovat na historické produkci. Moje dlouholetá zkušenost z oblasti historického vzdělávání i konkrétní příklad z písecké knihovny však potvrzují, že tento model může fungovat. Filmový dokument *Projekt Babička* byl pojat participativně: s rolí vnuka či prarodiče se divák identifikuje snáze než s rolí vědouceho experta. Tvůrci snímku ve filmu přímo vystupovali, otevřeně reflektovali otázky, jež je přivedly k záměru točit vzpomínky vlastních babiček. Nevyhýbali se problémům, nejistotám ani emocím, jež jsou s rodinnou pamětí spojeny. Díky tomu se i diváci dokázali s náročným tématem sblížit a v navazující diskusi kladli sofistikované otázky a společně se zamýšleli nad problémy, které před ně snímek postavil. Bavili jsme se o tom, zda se historické trauma přenáší z generace na generaci, zda je nemístné vtipkovat o nacismu, jestli historická zkušenost holocaustu přinesla i něco pozitivního či v čem se liší britská, židovská, německá a potažmo česká zkušenost s válkou. Samozřejmě jsme

3 LIDDINGTON, Jill: What is public history? Publics and their pasts, meanings and practices. *Oral History*, 2002, roč. 30, č. 1, s. 85n.

4 ROSENZWEIG, Roy - THELEN, David: *The Presence of the Past. Popular Uses of History in American Life*. Columbia University Press, New York 1998.

5 SAMUEL, Raphael: *Theatres of Memory. Past and Present in Contemporary Culture*. Verso, London 1996.

nedospěli k jednoznačným závěrům. Důležité však bylo, že nezazněly jinak běžné povrchně jednostranné soudy o historii založené na negativním obrazu druhého. Diváci si spolu s tvůrci filmu uvědomili, že je dobré o minulosti přemýšlet a že to s ní není tak jednoduché, jak by se na první pohled mohlo zdát. Podle mě skvělý výsledek.

Zájem o *public history* však v poslední době v Česku přece jen roste, za což může především mohutná historická produkce v popkultuře. Vzniká množství filmů o dějinách, romány o minulosti patří k nejoblíbenějším, rostou nová muzea a modernizují se starší expozice, lze si koupit počítačové hry zaměřené na historii, řada nevládních organizací a dobrovolníků pečuje o sdílení paměť společnosti. Historie se mnohovrstevnatě komercializuje, vlivem nových technologií se rozšiřují možnosti, jak s dějinami zacházet, a souběžně se proměňují rámcové představy o tom, co je historie a k čemu se používá. Tyto dynamické posuny pochopitelně vyžadují reflexi a k té má léta vytvářené nástroje právě *public history*.

V českém prostředí se zájem o tyto problémy (a tedy i o *public history*) rozvíjí v průniku několika kontextů. Jedním z nich je nová muzeologie, která se snaží o kritickou reflexi stávající muzejní praxe, promýšlí možnosti, jak vystavovat dějiny, jak oslovit publikum v éře nových médií a efektivně využít edukační potenciál muzea. Další kontext představují paměťová studia, jež zkoumají vzpomínkové přístupy a zabývají se vztahem paměti a identity. Podobné problematice se věnují odborníci na památkovou edukaci, kteří se snaží o inovace na poli užívání kulturního dědictví. V neposlední řadě se *public history* dotýká didaktiky dějepisu, která

V listopadu 2018 proběhla konference Česká společnost a historická výročí, pořádaná platformou Dějiny ve veřejném prostoru, jejíž součástí jsou kromě ÚSTR ještě Filozofická a Pedagogická fakulta UK a Univerzita Jana E. Purkyně z Ústí nad Labem. Na přípravě konference se podílelo Oddělení vzdělávání ÚSTR. Zde program v prostorách dominikánského kláštera v Husově ulici v Praze.

Foto: <https://forumdvp.cz>

usiluje o rozvoj historické gramotnosti. Společný zájem výzkumníků i aktivistů z těchto různorodých oblastí dokládá platforma Dějiny ve veřejném prostoru, na jejímž založení se vedle dalších institucí podílelo i Oddělení vzdělávání Ústavu pro studium totalitních režimů. V listopadu 2018 pořádala platforma konferenci o výročním „osmičkovém“ vzpomínání.⁶ Na pestrém programu, který příkladně ilustruje heterogenitu pole *public history*, se podíleli aktivisté z nevládních organizací, historici, didaktici, muzejníci, publicisté, umělci i učitelé dějepisu. Narůstající zájem o *public history* na poli historiografie dokládá tematické číslo časopisu *Historie – otázky – problémy* z roku 2018, které jsem měl možnost editorsky připravit.⁷ Pokud historik nechce uvíznout ve slono-

vinové věži akademické výlučnosti, měl by dynamické proměny ve vztahu historie a společnosti reflektovat. Z těchto důvodů byla *public history* na Západě začleněna jako specifická téma a oborové know-how do studia historiografie a stala se pevnou součástí úvodů do studia dějepisu.⁸

Konkrétnější představu o zaměření *public history* nabízejí speciální studijní programy univerzit, které se jí přímo věnují a v této oblasti vzdělávají odborníky. Americká NCPH jich aktuálně eviduje 154.⁹ Vybral jsem pro ilustraci dva příklady. Jeden z prvních magisterských programů v Evropě nabídla oxfordská Ruskin College, na níž působil zmiňovaný Raphael Samuel. Britský přístup srovnáme s *public history* na Freie Universität v Berlíně, jež má bližší vztah k pojetí historiografie v našem prostředí.

6 Viz <https://forumdvp.cz/> (citováno k 29. 4. 2019).

7 *Historie – otázky – problémy* (Public history: dějiny ve veřejném prostoru), 2018, roč. 10, č. 1 – viz <https://historieotazkyproblemy.ff.cuni.cz/magazin/2018-10-1/> (citováno k 29. 4. 2019).

8 Jeden z nejrozšířenějších britských úvodů do studia dějepisu věnuje tématu *public history* jednu z osmi kapitol. JORDANOVA, Ludmilla: *History in Practice*. Bloomsbury Academic, London 2006, s. 126–149.

9 Viz https://ncph.org/program-guide/?fwp_program_type=public-history-graduate-program (citováno k 29. 4. 2019).

Magisterský studijní program Public history MA z Oxfordu se zaměřuje na roli historie ve veřejném prostoru (muzea, dokumenty, památníky, vzdělávání, prohlídky či komunitní akce). Zkoumá vztah historie a politiky, předpokládá silný vliv minulosti na současnou společnost. Studium klade důraz na aplikaci různých konceptů *public history* do praxe, kromě diplomky si studenti vytvářejí poměrně rozsáhlé portfolio dílčích úkolů (návrh vzdělávací lekce, kritika výstavy, orálně-historické interview, nový průvodce pro muzeum či třeba video s kritickou analýzou konkrétní reprezentace minulosti ve veřejném prostoru). Pro diplomovou práci tvůrčí programu doporučují tyto tematické okruhy: vpisování já do historie, sporné představy o dědictví, sběratelé a „jejich minulosti“, osobní paměť a národní historie, představování minulosti: čteme rodinné fotoalbum, paměť a občanské hnutí či vytváření kolektivních identit.¹⁰ Absolvent programu by měl porozumět přítomnosti dějin ve veřejném prostoru jak z teoretického, tak praktického hlediska, aby byl schopen kriticky zhodnotit vznikající rozsáhlou produkci. V rámci studia by si měl osvojit dovednosti potřebné k tomu, aby mohl efektivně popularizovat historiografický výzkum a vstupovat do veřejných debat.

Německý studijní program se s britským rámcově shoduje, jen je detailnější a obsahuje více předmětů. Jako klíčové cíle studia vymezuje znalost způsobů zprostředkování dějin ve veřejném prostoru s důrazem na moderní dějiny, dovednosti v oblasti historické kultury a didaktiky dějepisu (s důrazem na praktické aktivity při zprostředkování dějin konkrétnímu publiku) a konečně také zkušenost s různými mediálními formami prezentování dějin. Získané znalosti a dovednosti by měly

absolventa vybavit pro práci v široké škále institucí: v muzeích, médiích, památnících, nadacích, nakladatelstvích, spolcích či podnicích s důrazem na vzdělávání dospělých.¹¹ V čem spočívá rozdíl oproti běžné historii? Klíčový je posun v důrazu na praxi. Jednotlivé předměty se zaměřují na podporu znalostí a dovedností spojených s prezentací dějin ve veřejném prostoru. Program se zaměřuje na moderní dějiny, přičemž věnuje mimořádnou pozornost kontroverzním tématům. Studenti se učí využívat digitální technologie při výzkumu a zprostředkování historie. Osvojují si i produkční dovednosti nezbytné pro popularizaci a vzdělávání na webu. Ačkoliv z nich nemají být učitelé, seznamují se s moderními metodami didaktiky dějepisu a učí se je využívat s ohledem na různé publikum. Zkoumají proměny médií, komunikace a veřejnosti z historické perspektivy. Výuka klade důraz na reflexi mediálního zprostředkování

historie, studenti tedy kriticky reflektují, jak konkrétní médium (televize, film, internet) ovlivňuje způsoby prezentace a vnímání minulosti. Absolvent není odborníkem na konkrétní téma či období, jak je tomu zvykem v českém akademickém prostředí, ale je specialistou na prezentování historie ve veřejném prostoru, který namísto expertních znalostí disponuje pestrým souborem dovedností.

V podtextu úvah o *public history* čtenáři jistě zaznívají otázky: k čemu je tato novota dobrá, je opravdu potřebná, nebo se jedná jen o další módní trend mezi intelektuály? Řada argumentů je přítomna již výše, explicitně zejména v charakteristice studijních programů z Oxfordu a Berlína. Rád ale připojím další zdůvodnění. Podle řady badatelů se v posledních dekádách s historií něco děje. Nemění se samozřejmě minulost, ta se nenávratně odehrála, ale způsoby, jak o ní hovoříme, jak ji sdílíme a prožíváme. Podle

V rámci konference Česká společnost a historická výročí proběhla řada workshopů. Jako hlavní zahraniční host vystoupil severoirský didaktik dějepisu Alan McCully, který se specializuje na kontroverzi ve výuce o minulosti. Na snímku jeho historická dílna v prostorách FF UK.
Foto: <https://forumdvp.cz>

10 Viz <https://www.ruskin.ac.uk/perch/resources/mapublichistoryfactsheet.pdf> (citováno k 29. 4. 2019).

11 Viz https://www.fu-berlin.de/studium/studienangebot/master/public_history/index.html (citováno k 29. 4. 2019).

12 HARTOG, François: Na cestě k nové historické situaci. *Slovo a smysl*, 2017, roč. 14, č. 27, s. 238–250.

francouzského historika Françoise Hartoga se rozkládají představy, na nichž bylo založeno moderní pojetí času (důraz na historickou kauzalitu, silný horizont budoucnosti a velká vyprávění).¹³ Současnou dějinnou zkušenost podle něj utvářejí pojmy paměť, dědictví, připomínka a identita.¹³ Lidé konzumují minulost jako silný zážitek, aniž by cítili potřebu vztahovat ji k širšímu dobovému kontextu. Tento prezentistický způsob užívání historie shrnuje Hartog pod pojmem „nová historická situace“. Varuje před důsledky prezentismu a vyzývá historiografii k aktivismu.¹⁴

Obdobně uvažuje historik Jerome de Groot z Univerzity v Manchesteru, když odlišuje pojmy „historie“ a „historické“, aby zdůraznil, že dnešní popkulturní produkce je mnohovrstevnatě „historická“, aniž by vždy odpovídala tradiční představě o historii, jak jsme si ji osvojili ve škole. „Historické“ se podle něj multiplifikovalo do řady různorodých formátů.¹⁵ Výše jsem v obdobném smyslu hovořil o paradoxu milovníků historie, kteří na školní dějepis nevzpomínají zrovna s láskou. De Groot

navazuje na průkopnické úvahy Raphaela Samuela z knihy *Theatres of Memory*, v níž tento nonkonformní historik zdůraznil význam sociálních forem vědění a poukázal na prvořadý význam televize pro utváření představ o minulosti. Způsoby mediálního zprostředkování a spotřební praktiky určují, co se prodává jako historie. *Public history* tím pádem nezkoumá jen okraje „skutečné“ historie, ale klíčové procesy, jejichž prostřednictvím minulost vstupuje do současné společnosti. Oba autoři proto vyzývají akademické historiky k tomu, aby se „novou historickou situací“ vážně zabývali. *Public history* tuto situaci zrcadlí, neboť demokratizuje přístup k historii, reflektuje „novou historickou situaci“ a využívá moderní technologie. Ačkoliv by tak mohla být označena za jednoho ze „spolupachatelů“ ztráty víry v tradiční historii, představuje však spíše příležitost, jak do praktik tíhnoucích k prezentismu intervenovat. *Public history* nechce zpochybnit výzkumné metody historiografie. Spíše usiluje o to, aby akademičtí historici reflektovali svou společenskou roli, neza-

vrhli apriorně „nízkou“ historickou popkulturu, ale přijali odpovědnost za její kultivaci.

Vratme se ještě jednou do písecké knihovny. Film *Projekt Babička* ukázal divákům jinou než školní historii. Přítomní si uvědomili, že sebedůkladnější faktografické znalosti nestačí k tomu, aby porozuměli složitým osudům tří starých žen. Překvapilo je, že se z poněkud potrhleho dokumentu, v němž tři mladíci trápí své babičky, dozvěděli víc než z běžné knihy o historii. Uvědomili si, že poznání minulosti nemusí být založeno jen na reprodukci dat, událostí a příběhů. A možná je to i vedlo k otázkám: Kdy jsem skutečně historicky gramotný? Když sypu fakta z rukávu na požádání a nechybují ani v televizní anketě k historickému výročí? Nebo pokud dovedu klást podnětné otázky? Když dokážu reflektovat emoce, jež ve mně historie vzbuzuje, a od slz či smíchu se dostanu až ke kritické úvaze?

V Písku jsme se shodli s trojicí mladíků, že je přínosné především to, když se o dějinách naučíme přemýšlet. Byl to takový malý historický workshop – dělali jsme *public history*.

Budeme učit, proč a jak zpřítomňovat minulost

Rozhovor s Hanou Havlůjovou

Od října 2019 bude i v Česku možné studovat obor, který je blízký programům *public history*. Na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy se otevírá dvouletý studijní program s názvem Edukace a interpretace v oblasti kulturního dědictví. Jeho náplň a cíle, ale také propojení se soudobými dějinami představuje jedna z jeho iniciátorek, historička a didaktička Hana Havlůjová.

Pro koho je nový obor určen a co bude umět jeho absolvent?

Je to navazující magisterský obor na katedře dějepisu, takže čekáme hlavně historiky. Ale není určen jen pro ně, protože absolventi by měli uplatnit třeba i múzické dovednosti. Ve zkratce by měli umět vzdělávat a vychovávat děti a mládež, ale také nabízet interpretace pro dospělé

publikum a být schopni naplňovat cíle celoživotního vzdělávání, a to zejména v muzeích, galeriích a památkových objektech. Ten obor je vlastně pokračováním úsilí, aby se mimoškolní vzdělávání v kulturních institucích stalo standardní profesí. Od roku 2017 je v katalogu prací také edukátor v kultuře. A právě pro tuto pozici budeme naše studenty připravovat.

13 Tamtéž, s. 242.

14 Tamtéž, s. 240.

15 de GROOT, Jerome: *Consuming History: Historians and Heritage in Contemporary Popular Culture*. Routledge, New York 2009, s. 2.

Hana Havlůjová na konferenci Česká společnost a historická výročí

Foto: <https://forumdvp.cz>

Jak dlouho obor vznikal?

Vyvinulo se to postupně. Prvopočátky je možné sledovat už se zrodem moderních muzeí. Za zmínku v našem prostředí by jistě stáli například Antonín Norbert Vlasák, obrozenec, který psal drobné vlastivědné příručky pro školu a dům o regionálních pamětihodnostech. Nebo Eduard Štorch, který proměnil naučné archeologické povídky svých předchůdců v realitu a své žáky neváhal zapojit do sběru či záchranu artefaktů. Záleží, kde budeme začátek hledat. V šedesátých letech byla například velmi živá diskuse o spolupráci muzeí a škol, na památkách se připravovaly speciální průvodcovské texty pro děti. V sedmdesátých letech vznikala lektorská oddělení v Národní galerii, ale třeba také kontrola průvodcovské služby. Transformační impuls přinesl projekt *Brána muzea otevřená* z let 1997–2002, který se snažil proměňovat česká muzea. K tomu se přidaly zahraniční inspirace, třeba v Británii má tradičně silné místo vzdělávání na památkách, což se snažíme několik let přinášet i do

Česka v rámci projektu *Památky nás baví*. Galerijní a muzejní pedagogika se už nějaký čas vyučuje na katedře výtvarné výchovy v Olomouci. My se teď snažíme zastřešit problematiku interpretace kulturního dědictví pod jeden program.

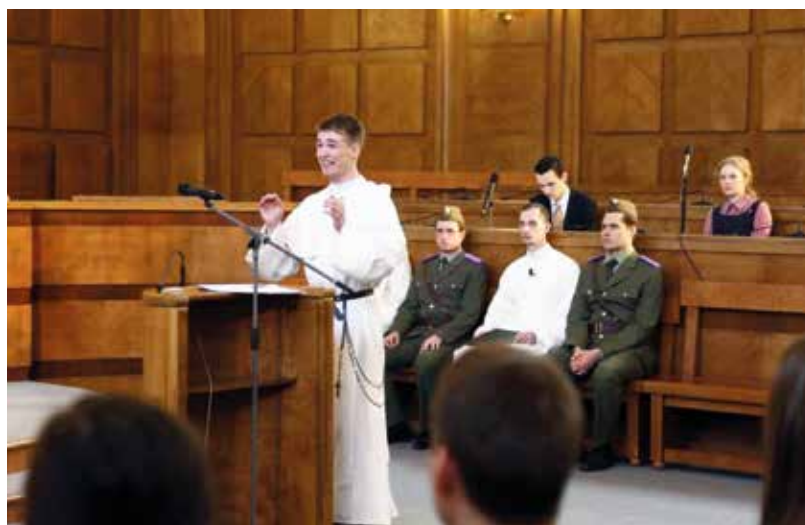
Co všechno se posluchači budou učit?

Kromě didaktiky, psychologie a pedagogiky to budou přednášky a semináře věnované kulturnímu dědictví,

médiím, muzejním a galerijním studiím a různým múzickým edukačním postupům, jako je třeba dramatická výchova. Velký důraz klademe také na exkurze a na šestitýdenní oborovou praxi přímo v terénu.

Dokáže obor připravit i edukátory třeba pro památník Terezín, Lidice nebo Vojna? Jaké místo mají ve studiu soudobé dějiny?

My pracujeme s dosti širokým pojetím kulturního dědictví. V češtině má ten pojem spíše pozitivní konotace, člověk si představí nejspíš hrady a zámky. Ve skutečnosti je dědictví cokoli, čemu jako společnost přisuzujeme hodnotu, co chceme zachovávat a co si chceme připomínat. A to bezesporu nemusí být jenom pozitivní věci. Takže je samozřejmé, že obor bude připravovat i mladé lidi, kteří budou působit na místech tragické paměti. Měli by se vlastně naučit, proč a jak zpřítomňovat minulost a jaké hodnoty se díky tomu dají posilovat. Cesty k tomu mohou být různé. Koneckonců i pro soudobé dějiny se výborně hodí třeba dramatická výchova, jak ukazují například rekonstrukce soudních procesů inscenované v rámci festivalu Mene Tekel.

Rekonstrukce politického procesu Machalka a spol.

Foto: <http://www.menetekel.cz>

Jakub Jareš